

1/Zbiór Dokumentów Pergaminowych, sygn. 5628

Traktat pokojowy sułtana Murada IV z 10 października 1621 roku przekazany królowi Zygmuntovi III Wazie 3, był dyplomatycznym pokłosiem ugody chocimskiej, zawartej w październiku 1621 roku. Jego zawarcie poprzedzone było długimi działaniami dyplomatycznymi.

Traktat to niezwykle dokument o imponującej wielkości prawie 5 metrów długości i 65 centymetrów szerokości. Sporządzony został w Konstantynopolu w języku osmańskim, na papierze podklejonym płótnem. W czasach króla Stanisława Augusta Poniatowskiego poddany został zabiegom konserwatorskim, w efekcie których wszystkie krawędzie obszyto jedwabną tasiemką w kolorze zielonym o szerokości około jednego centymetra. U góry dokumentu widnieją adnotacje w języku polskim i łacińskim dopisane w kancelarii koronnej w XVIII wieku. Poniżej tych zapisków następuje właściwy tekst traktatu. Rozpoczyna go uroczysta inwokacja skierowana do Allaha. Obejmuje ona cztery linijki tekstu napisanego złotym atramentem. Ten tekst jest wyraźnie większy w porównaniu do pozostałych linijek. Tuż pod inwokacją wyrysowana została tugra, czyli indywidualny znak panującego sułtana, pełniący rolę herbu. Treść tej tugry w tłumaczeniu na język polski brzmi następująco: „Szach Murada syn Ahmeda Chana, zawsze zwycięski”. Sama tugra z wyglądu nieco przypomina półnutę przekręconą o 90 stopni razem z częścią pięciolinii. Obwód tugry wyrysowano również złotym atramentem. Jej wnętrze natomiast wypełniają różnobarwne, drobne florystyczne wzory. Bezpośrednio pod tugrą biegnie dalsza treść traktatu spisana pismem osmańskim. Ze względu na swoją formę, dokument nie jest udostępniany ani wystawiany na widok publiczny. Nawinięty został na specjalną kartonową tubę, którą umieszczono w tekturowym pudle. Akt ten, razem z pozostałymi dokumentami tureckimi przechowywanymi w Archiwum Głównym Akt Dawnych, tworzy największy w tej części Europy zbiór archiwaliów, które mają olbrzymie znaczenie dla historii późnego średniowiecza i wczesnej nowożytności. W 2013 roku wpisano go na listę UNESCO.